

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษากระบวนการประชาสังคมในเขตเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม 2) เพื่อศึกษารูปแบบของกิจกรรมที่กลุ่มประชาสังคมในเขตเทศบาลตำบลฟ้าฮ่ามได้ดำเนินการ 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัด ในการดำเนินการของกลุ่มประชาสังคม โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์จำนวน 4 กลุ่มตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบเจาะจงจำนวน 23 ตัวอย่าง การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม รวมทั้งการศึกษาจากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการประชาสังคมในเขตเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม ซึ่งมีกระบวนการและกลไกที่สำคัญซึ่งเกิดจากการรวมตัวของประชาชนในเขตพื้นที่ประกอบไปด้วยลักษณะที่มีความสำคัญ คือ 1) ความเป็นกลุ่มประชาสังคมของกระบวนการประชาสังคม 2) ความมีจิตสำนึกสาธารณะของกลุ่มประชาสังคม 3) เครือข่าย และการติดต่อสื่อสารของกลุ่ม 4) การแก้ไขปัญหาในชุมชน ซึ่งกระบวนการดังกล่าวผู้วิจัยได้ทำการศึกษาผ่านรูปแบบประชาสังคมชุมชนที่ปรากฏซึ่ง ผู้วิจัยพบว่า เกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลฟ้าฮ่ามในรูปแบบกิจกรรมการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมสาธารณสุข ประโยชน์ รูปแบบกิจกรรมด้านวัฒนธรรมประเพณี และรูปแบบกิจกรรมการจัดการด้านสุขภาพอนามัยชุมชน อย่างไรก็ตาม การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มประชาสังคมนั้น มีอุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินกิจกรรมในด้านการรวมกลุ่มประชาสังคม ซึ่งเกิดจากความหลากหลายของประชากรในเขตพื้นที่ สภาพกายภาพของพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรม รวมทั้งข้อจำกัดในด้านงบประมาณการสนับสนุนในการทำกิจกรรมประชาสังคมชุมชน ความเป็นพลวัตในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม ความแตกต่างระหว่างพื้นที่ชุมชนชนบทและชุมชนเมือง ที่สำคัญและข้อควรคำนึงอีกประการหนึ่งคือการรวมกลุ่มประชาชนในการดำเนินกิจกรรมประชาสังคมจำเป็นที่จะต้องร่วมรับผลประโยชน์ระหว่างชุมชนและประชาชนในชุมชนร่วมกันจะสามารถเกิดกระบวนการที่ยั่งยืน ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่าการสร้างความตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนให้เห็นถึงความสำคัญของการแก้ไขปัญหาและสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันในการทำกิจกรรม ระดมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาให้มีความรู้สึกเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งจะทำให้กระบวนการประชาสังคม มีรูปแบบกิจกรรมประชาสังคมชุมชนเกิดการพัฒนารวมกลุ่มของประชาชน และประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมประชาสังคม

The objectives of this research are: 1) to study the process of civil society in Faham sub-district municipality; 2) to investigate the activity patterns run by the civil societies in Faham Sub-district municipality; 3) to discover problems, obstacles and limitations of the operation of the civil societies. The qualitative research design is used in this study. There are 4 sample groups selected by using criteria. The data were collected from the in-depth interviews of 23 samples, participant and non-participant observations, as well as the information from related academic documents and researches.

The study results showed that the civil society process in Faham sub-district municipality exhibited the following important characteristics: 1) the formation of the civil society; 2) public awareness of people in the civil societies ; 3) networks and communications of the societies; 4) problem resolutions in the communities. The researcher studied the process via the existing forms of civil society, and it was found that the civil societies were started from participation of people in Faham sub-district municipality. The people participated in environmental concern activities, cultural activities, and public health activities in the communities. However, the operation of the civil society was obstructed or limited by the diversity of population in the area, physical characteristics of the operating area, the supporting budgets, dynamics of the area, differences between countryside community and town community. Importantly, formation of the civil society for operating social activities needs the consideration of mutual benefits between the community and its people in order to generate the sustainable process. The researcher suggested that awareness of people participation should be built in order to make people see the importance of problem resolutions and support the activities. The related authorities should be brought into the process so that they will have sense of belonging. To do these, the process of civil society and the activities will be developed, and the operation will be succeeded.